

סבלנות! לא תמיד
כואב לאת מ'ד

הקב"ה אל אמת מקיים
הבטחתו לצד

בס"ד

מפתוז הלב מתוך אמונה לפרשת "וּאֵרָא"

בפרשה הקודמת מתגלה הקב"ה למשה בסנה.
קראו את הפסוקים: (ג', ו'-ח')

"וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְיִךְ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֵלֹהֵי יַעֲקֹב ...
וַיֹּאמֶר ה' רֵאה רְאִיתִי אֶת-עֲנִי עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם וְאֶת-צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי נִגְשָׁיו כִּי
יִדְעֵתִי אֶת-מַכְאִבָּיו:
וְאֵרֵד לְהַצִּילוֹ | מִיַּד מִצְרַיִם וּלְהַעֲלֹתוֹ מִן-הָאָרֶץ הַהִוא אֶל-אֶרֶץ טוֹבָה וּרְחֹבָה אֶל-אֶרֶץ
זֵבֶת חֶלֶב וְדִבְשָׁא אֶל מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי וְהַחֲתִי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִי וְהַחִתִּי וְהַיְבוּסִי".

- כיצד מציג הקב"ה את עצמו בפני משה?
- הסבירו מה המשמעות לכך שה' הוא אלוקי האבות.
- איזו בשורה מבשר הקב"ה למשה?

2. כיצד מתקבלת בשורת הגאולה?

קראו את הפסוק:

"וַיֵּאמֶן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי פָקֵד ה' אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רֵאָה אֶת עֲנָיִם וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ" (ד', ל"א)

- מדוע לדעתכם מאמין העם לדברי משה?
- כיצד מבטאים בני ישראל את שמחתם לשמע הבשורה?

3. המשבר.

כשפרעה שומע את בקשת בני ישראל הוא מצווה להעביד את בני ישראל עוד יותר.
קראו את הפסוקים:

"וַיֵּצֵא פְרַעֲהוּ בַיּוֹם הַהוּא אֶת הַנְּגָשִׁים בְּעַם וְאֶת שְׂטָרָיו לֵאמֹר:
לֹא תֹאסְפוּן לַתֵּת תְּבָן לַעַם לְלַבֵּן הַלְבָּנִים כַּתְּמוּל שְׁלֶשֶׁם הֵם יִלְכוּ וְקִשְׁשׁוּ לָהֶם תְּבָן.
וְאֵת מִתְלַנֵּת הַלְבָּנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְּמוּל שְׁלֶשֶׁם תִּשְׂיֵמוּ עֲלֵיהֶם לֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ כִּי נִרְפִים
הֵם עַל כֵּן הֵם צָעֲקִים לֵאמֹר גִּלְכָה נִזְבַּחָה לְאֱלֹהֵינוּ.
תִּקְבֹּד הַעֲבֹדָה עַל הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲשׂוּ בָהּ וְאֵל יִשְׁעוּ בְּדַבְרֵי שְׁקָר".

סבלנות! לא תמיד
רואים זאת מיד

הקב"ה אף אמת מקיים
הבטחתו לצד

- כיצד מכנה פרעה את בשורת הגאולה?
מאוכזבים וכואבים פונים שוטרי בני ישראל אל משה ואומרים: "יֵרָא ה' עֲלֵיכֶם וְיִשְׁפֹּט אֶשֶׁר הִבְאַשְׁתֶּם אֶת רִיחוֹנוֹ בְּעֵינֵי פְרַעֲה וּבְעֵינֵי עַבְדָּיו לְתֵת תְּרֹב בְּיָדָם לְהַרְגֵנוּ".
משה פונה אל ה' ובפיו שאלה: "לִמָּה הֲרַעַתָּה לַעַם הַזֶּה לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי? וַיֵּאָזַר בְּאַתִּי אֶל פְּרַעֲה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הַרַע לַעַם הַזֶּה וְהִצֵּל לֹא הִצֵּלְתָּ אֶת עַמְּךָ".
4. הבטחת ה' מתקיימת תמיד גם אם לא רואים את זה מיד.
בתחילת פרשתנו, בעקבות שאלתו של משה "למה הרעות... ה' מתגלה אל משה ומסביר:

"וְאָרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדִּי וְשָׁמִי ה' לֹא נִודַעְתִּי לָהֶם" (ו', ג')

רש"י לומד מפסוק זה שהקב"ה מבקש ללמד את משה משהו חשוב. קראו את דבריו:

ושמי ה' לא נודעתי להם – "לא הודעתי" אין כתיב כאן אלא "לא נודעתי", לא ניכרתי להם במידת אמתות שלי שעליה נקרא שמי ה' נאמן לאמת דברי, שהרי הבטחתים ולא קיימתי".

- מה הבטיח ה' לאבות?
- האם ה' קיים את הבטחותיו מיד?
- איזה מידה [שה' נקרא עליה] לא נודעה לאבות?
- הסבירו מה מבקש ה' ללמד את משה בכך שהוא משווה אותו לאבותיו. היעזרו במדרש הבא:

"וכשבקש אברהם לקבור את שרה לא מצא קבר עד שקנה בדמים מרובים, וכן ביצחק ערערו עליו על הבארות אשר חפר, וכן ביעקב (בראשית ל"ג, י"ט) "ויקן את חלקת השדה לנטות אהלו" ולא הרהרו אחר מדותי, ואתה אמרת (ה', כ"ב) למה הרעותה???"

השלימו:

ה' מלמד את משה שה _____ האמינו להבטחת ה' על הארץ למרות שב _____ קרה ההפך. האמונה במידת ה' _____ של ה' זה לצפות ב _____ שה' יקיים את _____ ולא להתייאש. גם בדורנו, אנו מצפים לגאולה השלמה, אנו מאמינים כי גם אם יש עיכובים וסיבוכים ה' יקיים את דברו ויגאל אותנו.

אמת / אבות / סבלנות / מציאות / דבר

סבלנות! לא תמיד
רואים זאת מיד

הקב"ה אל אמת מקיים
הבטחתו לעד

דבר תורה לשבת פרשת "וארא"

בפרשת שמות מתבשר עם ישראל שאלוקי האבות, אברהם יצחק ויעקב התגלה למשה ושהנה הגיע זמן הגאולה. זיכרון האבות הקדושים וההבטחות שקבלו עובר במסורת של העם והם מאמינים למשה בשמחה רבה. אך למרבה האכזבה מאז התגלתה הבשורה בבית פרעה נעשה המצב קשה הרבה יותר. הספק העבודה נותר כפי שהוא אך חומר הגלם לעשיית הלבנים לא ניתן להם והם צריכים לקושש את התבן בעצמם. שוטרי בני ישראל מאשימים את משה רבנו במצב. משה רבנו פונה אל הקב"ה ובפיו שאלה קשה: "למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתיני? ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל בתיחת פרשתנו עונה הקב"ה למשה על שאלתו באומרו: "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא אל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם" (ו', ג').

מה מבקש ה' ללמד את משה? עונה על כך רש"י: "...לא נודעתי" - לא ניכרתי להם במידת אמתות שלי שעליה נקרא שמי ה' נאמן לאמת דברי, שהרי הבטחתים ולא קיימתי". כוונת הדברים היא שמידת הקב"ה היא אמת. הקב"ה לעולם נאמן לקיים דבריו. אולם לאבות הקדושים הייתה אמונה ובעיקר סבלנות שההבטחות הללו יתקיימו למרות שמציאות החיים שלהם נגדה את הבטחת ה'. המדרש אותו מביא רש"י בהמשך הפסוקים מביא דוגמאות לכך: "וכשבקש אברהם לקבור את שרה לא מצא קבר עד שקנה בדמים מרובים, וכן ביצחק ערערו עליו על הבאות אשר חפר, וכן ביעקב (בראשית ל"ג, י"ט) "ויקן את חלקת השדה לנטות אהלו", ולא הרהרו אחר מדותי, ואתה אמרת (ה', כ"ב) למה הרעותה???"

גם בימנו דור אתחלתא דגאולה אנו חווים משברים קשים. הבה נתחזק באמונה ובסבלנות במידת האמת של הקב"ה שלא ישיב דבר ויקיים הבטחתו ויגאלנו גאולה שלמה במהרה בימנו אמן.